

Kysely ylemmistä korkeakoulututkinnoista

- Tehyläisten motiivit, tavoitteet ja kannusteet
ylempiin korkeakoulututkintoihin –

Tulosyhteenvetoa

Taustatietoja

- Kyselyyn vastasi 868 ylemmän tutkinnon suorittanutta tehyläistä
- Vastausprosentiksi muodostui 31,6% (n=2744), jota voidaan pitää varsin hyvänä
- Vastaajista 95% oli naisia ja yleisin ikäluokka oli 41-45-v (24%). 73% vastaajista oli 41-60 vuotiaita
- Vastaajista 80% edusti julkista sektoria
- Työpaikat olivat laajasti edustettuja vastaaja-joukossa, mm.:
 - Yo- tai keskussairaalassa vähintään 38%
 - Sote-keskuksessa vähintään 20%
 - Palveluasumisessa, tehostetussa palveluasumisessa tai vanhainkodissa vähintään 10%
 - Opetusalan tehtävissä vähintään (2.aste, amk, yo) 4%
 - Kotihoidossa vähintään 2%
 - Muut vaihtoehdossa noin neljännes (sosiaalipalvelut, yksityiset lääkärikeskukset, sairaalat, kuntoutuslaitokset, pelastustoimi jne)
- Kaikki ERVA-alueet hyvin edustettuna
- 78% (n=668) vastaajista oli suorittanut YAMK-tutkinnon
- 30% (n=253) vastaajista maisterin tutkinnon
- 2% (n=16) vastaajista oli suorittanut tohtorin tutkinnon
 - → osalla siis useita tutkintosityklin mukaisia tutkintoja

Yhteenvetoa

- YAMK-tutkinnon suorittaneista tutkintonimikkeinä:
 - n 66% sairaanhoitaja, YAMK
 - n 10% terveydenhoitaja, YAMK
 - n 5% fysioterapeutti, YAMK
 - n 4% bioanalyytikko, YAMK
 - n 15% Muut yhteensä (alle 3% / tutkintonimike)
- YAMK-tutkinnon suorittaneista suuntautumisvaihtoehtona:
 - n 50% Sosiaali- ja terveystalvelujen johtaminen ja kehittäminen
 - n 23% Terveysten edistäminen
 - n 12% Kliininen asiantuntija
 - n 15% Muut yhteensä

Yhteenvetoa

- Maisterin tutkinnon suorittaneista (n=253):
 - N 90% tutkintonimikkeenä oli Terveystieteiden tai Terveydenhuollon maisteri
 - Loput mm: hallintotieteen, yhteiskuntatieteen tai filosofian maisteri
- Pääaineena / suuntautumisvaihtoehtona:
 - N 46% hoitotiede
 - N 27% Terveyshallintotiede / johtaminen
 - N 16% Terveystieteiden opettaja
 - N 10% muut yhteensä
- Tieteellinen jatkotutkinto (tohtori) 2% (n=17) vastaajista

Yhteenvetoa

- Yli puolella vastaajista (52%) oli sote-alan työkokemusta vähintään 21 vuotta, 6% alle 10 vuotta
- Lähes viidenneksellä (18%) oli työkokemusta nykyisessä työtehtävässä korkeintaan 1 vuosi ja noin puolella korkeintaan 5 vuotta

Yhteenvetoa

- Noin viidennes vastaajista toimii tällä hetkellä ammattihenkilön perustehtävässä (21%)
- 4/10 esihenkilön tehtävissä (39%)
- Noin kolmannes muussa asiantuntijatehtävissä (30%)
- N 4% opetus- tai koulutustehtävissä

Yhteenvetoa

- Tärkein syy ylempään tutkintoon hakeutumiseen?
 - 52% Uralla eteneminen
 - 36% Osaamisen kehittäminen
 - 2% oma jaksaminen
 - 3% työstä irroittaminen
- Mitkä työtehtävät tavoitteena koulutuksen jälkeen?
 - Esihenkilö 41%
 - Asiantuntija 41%
 - Opettaja 13%

Yhteenvetoa

- 93% opiskeli työn ohessa
 - 66% työskenteli 100%
 - 83% työskenteli vähintään 80%
- 36% sai TA:lta ajallista tukea opintoihin
- 60% ei saanut ajallista tukea TA:lta opintoihin
- 26% vastaajista rahoitti opintojaan muulla tavoin (apuraha, stipendi, aikuiskoulutustuki, yleinen opintotuki, opintolaina, omat säästöt)

Yhteenvetoa

- 2/3 on tehtävänkuva muuttunut suoritettuaan ylemmän tutkinnon
 - Esihenkilöksi 34%
 - Esihenkilö portaassa ylemmäs 7%
 - Asiantuntijaksi 16%
 - Opettajaksi 4%
 - Muu 13% (mm. hankkeeseen, projektiin, kehittämistehtäviin, erityistehtäviä perustyönsisällä, toiselle alalle....)
- 1/3 ei
- 56% vastaajista oli vaihtanut työpaikkaa ylemmän tutkinnon suorittamisen jälkeen

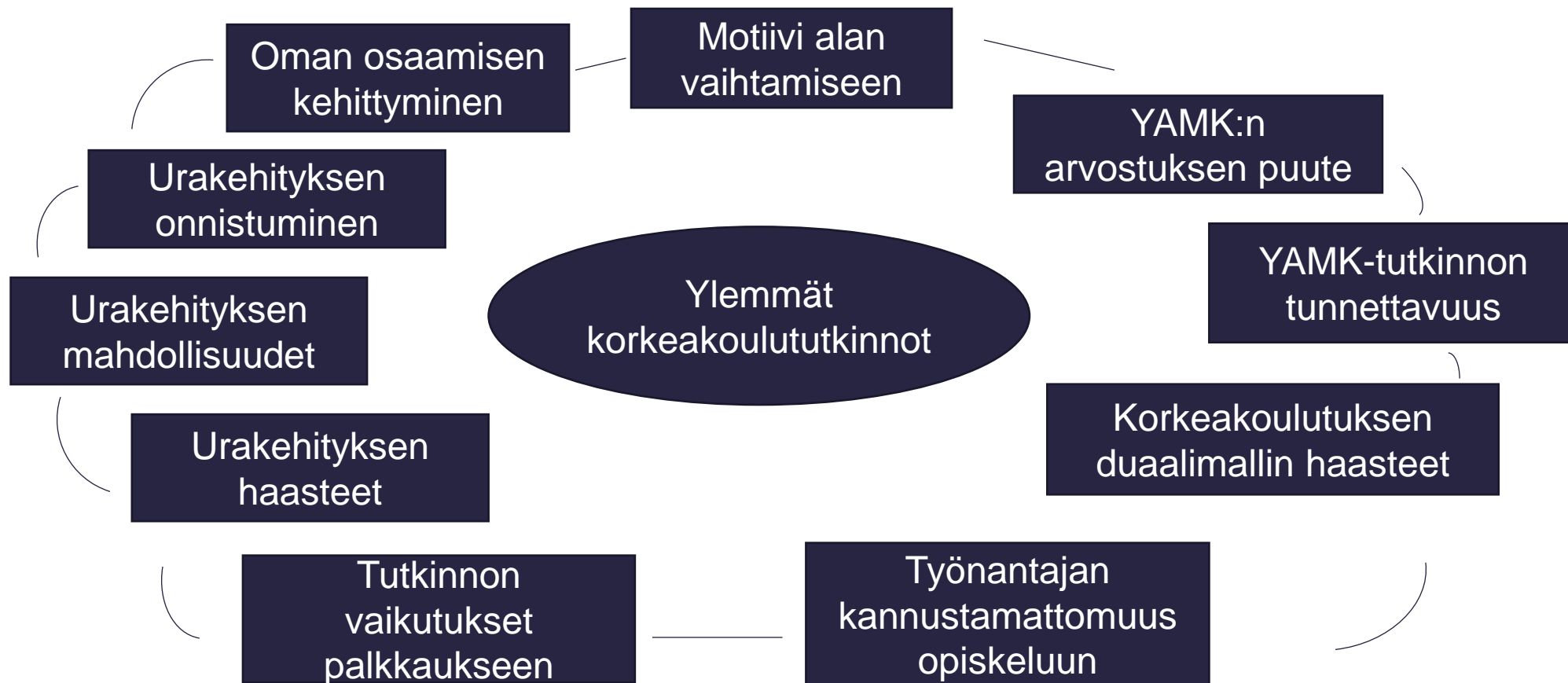
Yhteenvetoa

- 2/3 vastaajista oli sitä mieltä, että TA ei kannustanut häntä suorittamaan ylempää tutkintoa
- 1/4 vastaajista oli sitä mieltä, että TA kannusti suorittamaan ylempää tutkintoa. Kannustimiset liittyivät:
 - Mahdollistamalla opiskelua työaikana 43%
 - Antamalla lupauksen uusista työtehtävistä 11%
 - Muulla tavoin 50%, mm:
 - Ei millään (n 30%)
 - Opiskeluvälineitä
 - Työvuorojärjestelyitä
 - Mentoroimalla
 - Motivoimalla
 - Opintovapaalla
 - Palkkauksen parantamisella (muutamia vastauksia)
 - jne

Yhteenvetoa

- Mitä muuta haluat tuoda esiin aiheesta?
- N=337!
- Sisällön analyysin tuloksena muodostettiin pääluokat (10), jotka ilmensivät vastaajien mielipiteitä yleemmistä tutkinnoista ja siihen kytkettävästä urakehityksestä

Mielipiteitä ylemmistä korkeakoulututkinnoista (n=337)

YAMK:n arvostuksen puute

- ”YAMK-tutkintoa ei mielestäni arvosteta mitenkään sairaanhoitopiirissäni. Työpaikkailmoituksiin laitetaan vaatimukseksi ”tiedekorkeakoulututkinto”.”
- ”Ylempi ammattikorkeakoulututkinto on etenkin julkisella sektorilla täysin aliarvostettu tutkinto. Opiskelen tällä hetkellä maisteriksi mielenkiintoisempien työmahdollisuuksien vuoksi.”
- “Ylempää amk- tutkintoa ei tunnusteta saman arvoiseksi esim X:ssa, vaan siellä erotellaan kelpoisuuksissa tiedekorkeakoulututkinto ja ylempi korkeakoulututkinto. Tämä on mielestäni eriarvoistavaa suhteessa siihen, miten opetushallinnossa tutkintojen taso on määritelty. “

YAMK-tutkinnon tunnettavuus

- ”YAMK-tutkinto on edelleen huonosti tunnettu henkilöstöhallinnon sekä esihenkilöiden keskuudessa.”
- ”Yamk tutkinnon suorittaneiden tutkintonimike heikosti tunnettu/ymmärretty (sairaanhoitaja YAMK).”
- ”YAMK tutkinnot tunnetaan sisällöiltään ja vaativuudeltaan edelleen todella huonosti yleisestikin, mutta jopa esihenkilö ja ylihoitaja -tasoilla ei ymmärretä tutkinnon laajuutta. Tästä tiedon lisääminen olisi tärkeää!”

Korkeakoulutuksen duaalimallin haasteet

- ”YAMK ja maisteri erotetaan toisistaan, vaikka kyseessä on duaalimalli, jossa nämä kaksi on saman tason opintoja.”
- ”Opiskelen nyt terveystieteitä XX yliopistossa ja ylemmästä ammattikorkeakoulututkinnosta ei saa mitään hyväksilukuja. Tämä on mielestäni väärin, koska yamk-tutkinto on myös ylempi korkeakoulututkinto.”
- ”YAMK-tutkinnon jälkeen pitäisi pystyä hakeutumaan tohtoriopintoihin yhtä sujuvasti kuin maisterin tutkinnon jälkeen. Näin saataisiin enemmän YAMK taustaisia tohtoreita ja samalla YAMK tutkintojen arvostus nousisi.”

Työnantajan kannustamattomuus opiskeluun

- ”Työnantajan kiinnostamattomuus yllätti.”
- ”Työnantaja ei ole tukenut opiskelua millään tavalla. Olen jatko opiskellut myös avoimessa yliopistossa hoitotiedettä sekä sosiaali ja terveyshallintotieteitä mutta mihinkään en ole saanut työnantajalta minkäänlaista tukea.”
- ”Työnantajan tulisi tukea lisäkoulutusta haluavia henkilöitä esim palkallisten opiskelupäivien muodossa. Työnantaja tulisi myös hyödyntää lisäkouluttautunutta henkilöstöä oikein”

Tutkinnon vaikutukset palkkaukseen

- ”Harmittaa, kun tehtävät ovat pääosin kehittämis-, esihenkilö- ja asiantuntijan tehtäviä, mutta palkka edelleen sairaanhoitajan peruspalkka.”
- ”Jatkotutkinnon suorittamisesta(kun aihealue selkeästi liittyy työtehtäviin) pitäisi tulla palkankorotus jo sinällään, koska opiskelu joka tapauksessa laajentaa ajatusmaailmaa ja oli esim. yamk suuntautuminen mitä tahansa vaihtoehtoista niin hyöty työnantajalle on selkeä.”
- ”Ei tue esim. palkkauksen parantamista ja kehittämistä. Jos vertaa lääkärikuntaan niin siellä palkka nousee heti tohtoritutkinnon jälkeen 600-700euroa, mutta hoitopuolella ei mitenkään, jos et pääse ylempiin tehtäviin.”

Urakehityksen haasteet

- ”Koulutus ei ole auttanut etenemään uralla siten kuin olisin halunnut. Perusduunissa edelleen olen.”
- ”ylempi amk ei avannut toivottavaa etenemismahdollisuutta. Opiskelen tällä hetkellä valtiotieteiden maisteriksi.”
- ”Terveystieteidenhuollossa on todella vähän työtehtäviä, joissa pääsisi hyödyntämään yliopistotutkintoaan, paikkoja on aivan liian vähän!!”

Urakehityksen mahdollisuudet

- ”Tulevaisuuden sote hyvinvointialueilla toivottavasti enemmän mahdollisuuksia esim kliinisen asiantuntijan työtehtävien ja toimenkuvien perustamiseen.”
- ”Työnantaja voisi paremmin hyödyntää koulutettua henkilöstöä erilaisissa kehittämistehtävissä”
- ”Suomessa pitäisi olla mahdollisuus myös tehdä kliinistä potilastyötä korkeakoulututkintoa hyödyntäen. Esim. nurse Practitioner tai asiantuntijasairaanhoidaja, joka tekisi osan ajastaan kliinistä työtä ja osan kehittämistyötä. Nyt kaikki korkeakoulutetut ajautuvat kauemmas potilaasta, mikä on outoa”

Urakehityksen onnistuminen

- ”Oma jatkokoulutus maisteriksi oli kyllä parasta, mitä olen oman itseni, urani ja hyvinvointini suhteen tehnyt. Isolla vakaalla työnantajalla työsuhde on jatkunut perushoitotyöstä tähän päivään asiantuntijaksi.”
- ”Tutkinto (YAMK) antoi mielestäni valmiuksia ja osaamista näin laajaan ja vaativaan tehtävään. Ellen olisi käynyt koulutusta, luulen, etten olisi suoriutunut tästä tehtävästä niin hyvin kun olen mielestäni tehnyt.”
- ”Olen kokenut, että YAMK tutkinnosta on ollut todella paljon hyötyä hoitoalalla. Työtehtävät ja työajat monipuolisemmat ja joustavammat kuin perusmiehityksessä. Palkka nousi.”

Oman osaamisen kehittyminen

- ”Opiskelu aikuisiällä oli erittäin mukavaa ja antoisaa. Oma ajattelu muuttui mm. esimiestyötä kohtaan.”
- ”Hyödyllinen oman kehityksen kannalta, vaikka en ole hakeutunut ”ylempiin” tehtäviin, ainakaan vielä.”
- ”Haluan kuitenkin oppia uusia asioita ja pitää kirjoitustaitoa yllä, siksi opiskelen avoimessa yliopistossa. Olen osallistunut hoitoalan ja oman erikoisalani etäkoulutukseen vapaa-aikanani. Pitäähän se opiskelu myös mielen virkeänä”

Motiivi alan vaihtamiseen

- ”Olen hakeutumassa kokonaan pois terveydenhuollon työstä, vaikka olen siinä pitkälle kouluttautunut. Opiskelen parhaillaan insinööriksi oman työni ohessa. Työn ohessa opiskelu on raskasta, mutta mieli on kevyempi, kun tiedän kohta pääseväni pois terveydenhuollosta!”
- ”Terveystieteiden maisterin tutkinto edesauttoi osaltaan pääsyäni psykoterapeuttikoulutukseen, joten se mahdollisti alanvaihdon.”
- ”Juuri ennen maisteriksi valmistumista siirryin te-toimistoon asiantuntijaksi mm. paremman palkan ja työajan takia. Lisäksi halusin tehdä jotain muuta, kuin perinteistä hoitotyötä.”